

2024-04-24

PFAS-analyser i dricksvatten

Malin Magounakis

Avdelningschef Laboratorium

Tekniska Verken i Linköping

Agenda

- Geografiska förutsättningar
- PFAS - från första proven till dagen upplägg
- Detektionsgränser och analysmetoders betydelse
- Reduktion
- Användarvatten
- Framtiden

Kommunöversikt

0 5 10 km
Skala 1:250 000

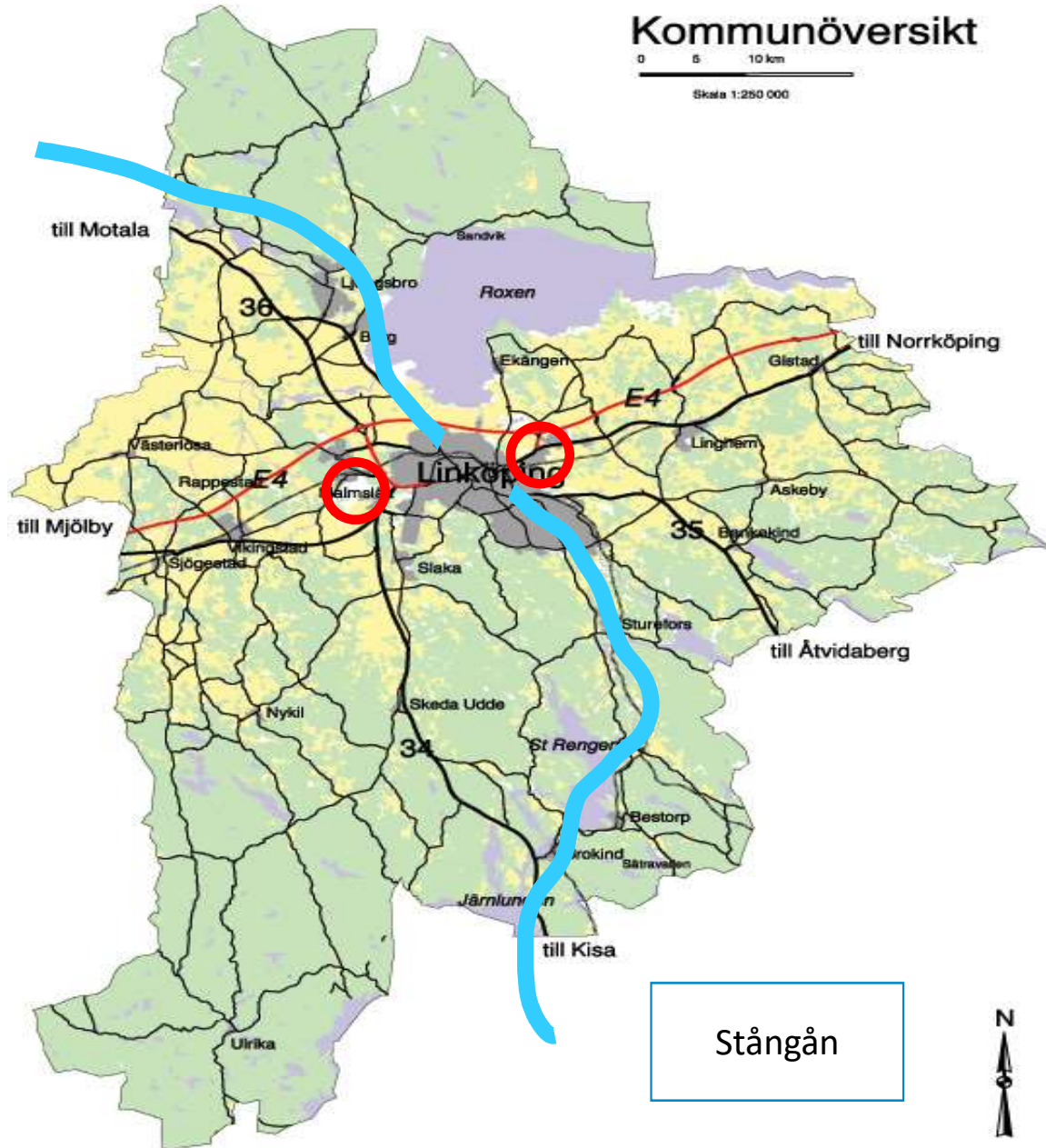
Motala ström

SAAB
Flygplats

Östgöta
flygflottilj/F3

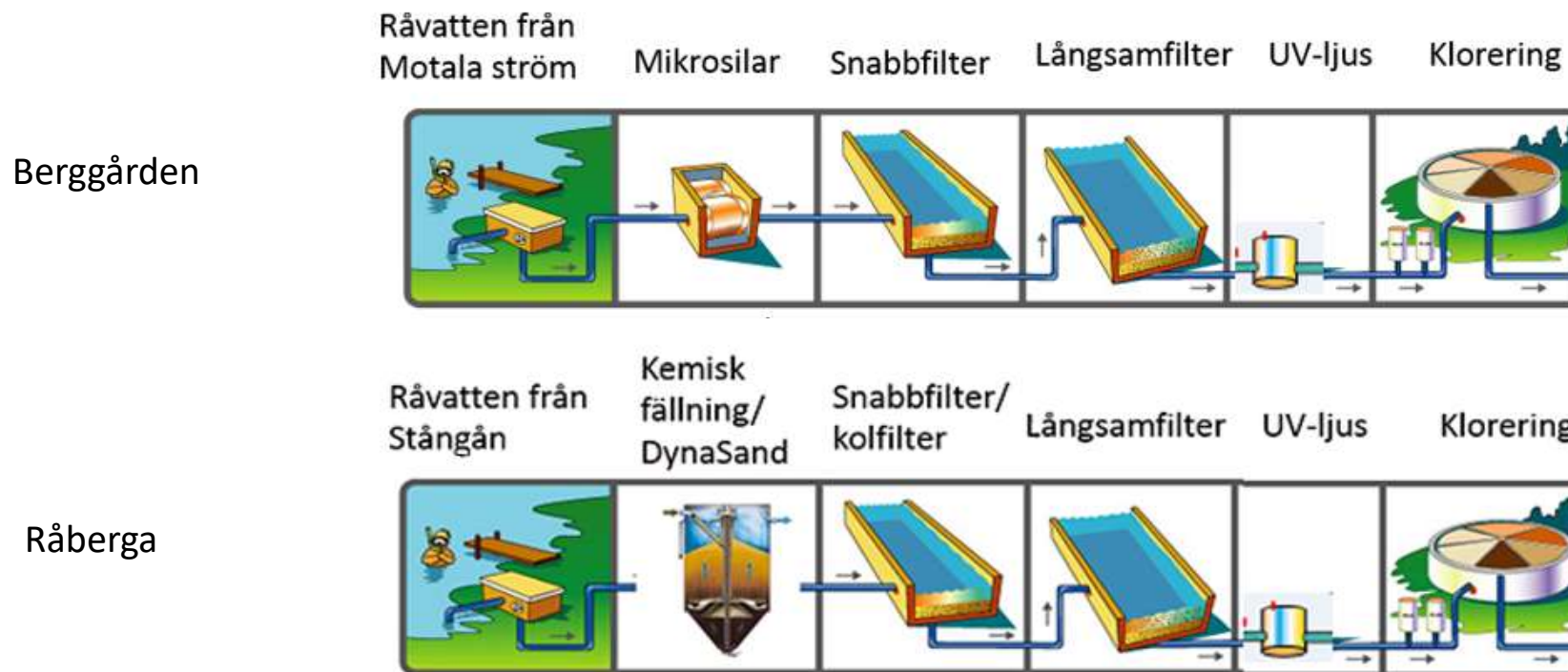
Stångån

Vattenverken

- Två vattenverk Berggården och Råberga
- Råberga: 1917
- Berggården: 1968
- 761 km långt ledningsnät
- 14 000 000 m³ per år
- 150 000 privatpersoner och företag (Cloetta, Arla, Scan...)

Vattenverken

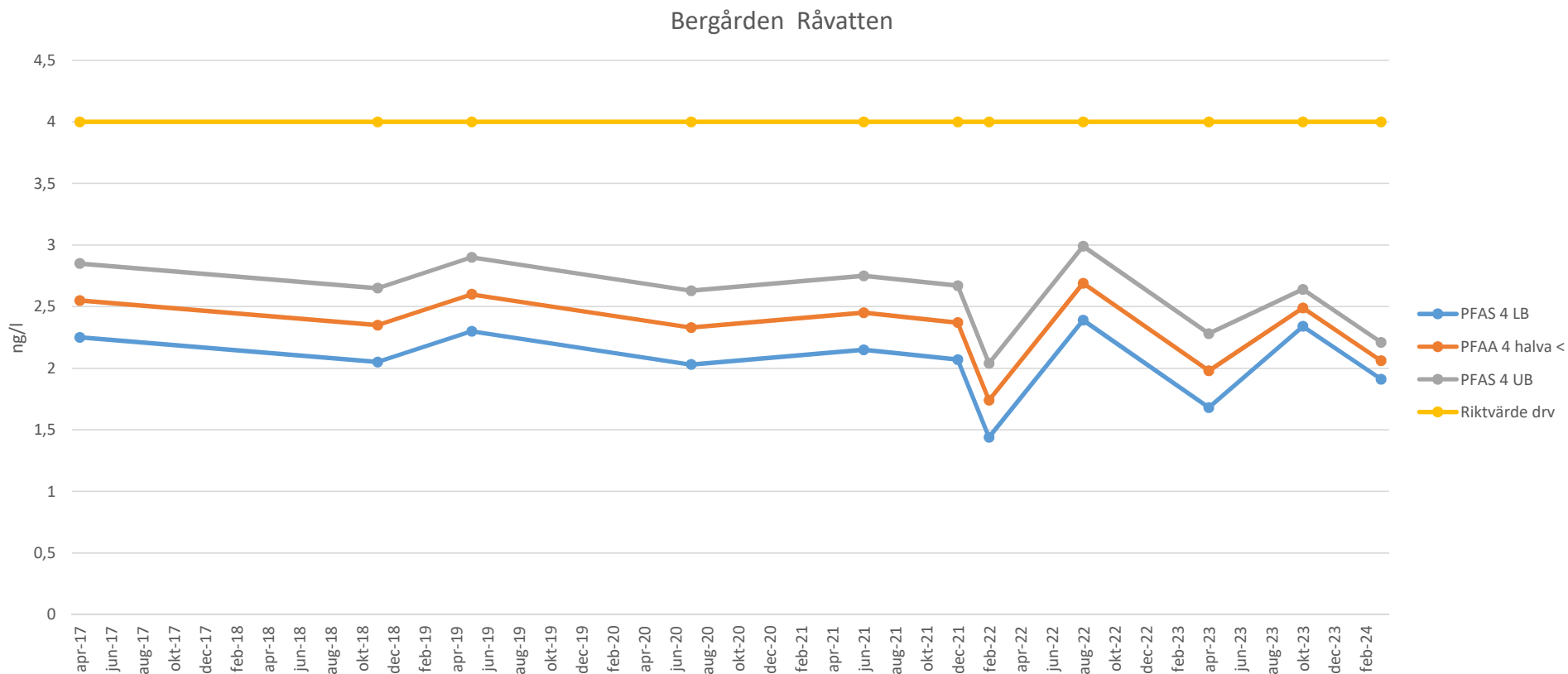
PFAS-analyser Linköpings dricksvatten

- 2017-2020 en gång per år på råvatten
- 2021- två gånger per år på råvatten, utgående dricksvatten och användarvatten

Problematik kring <-värden och metodens noggrannhet

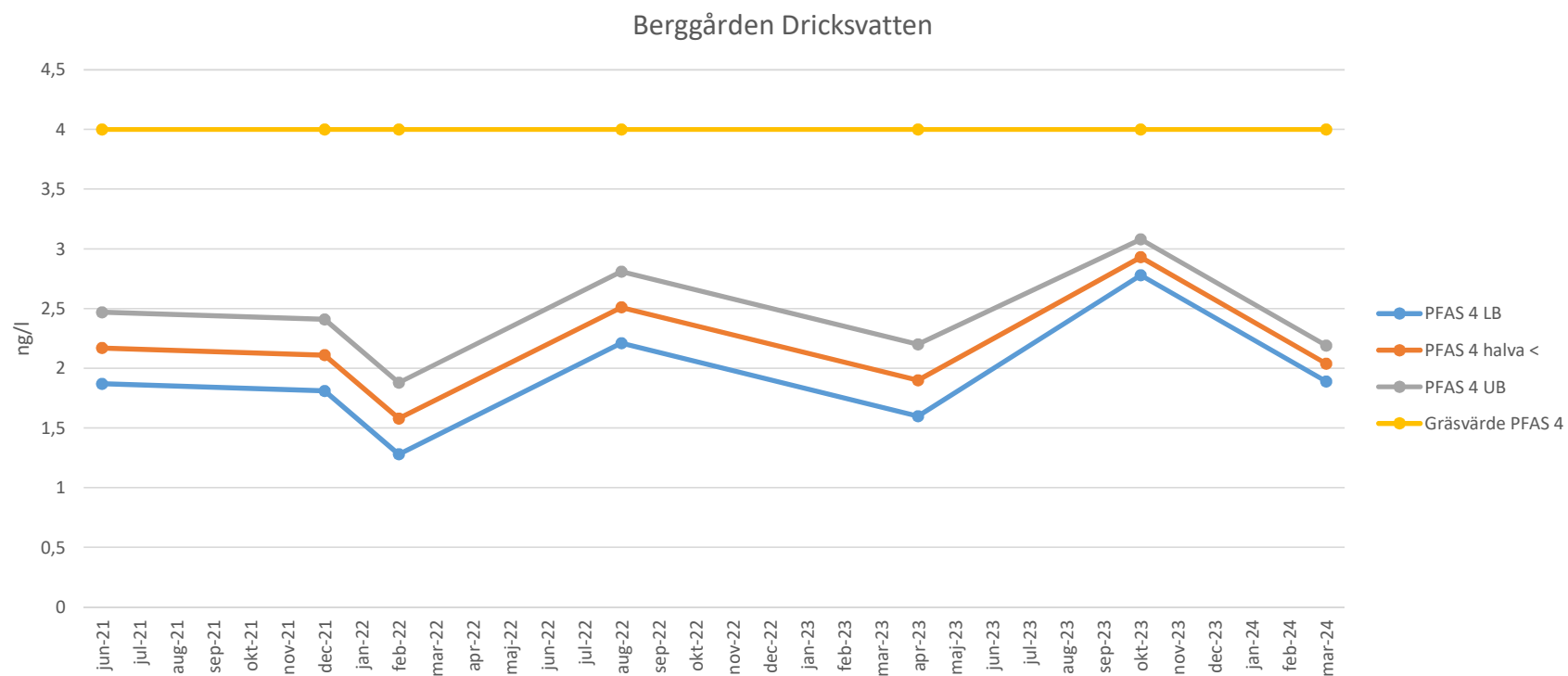
- Fokus på PFAS 4 pga mest data och i relation till gränsvärde i Dricksvattenföreskriften
- Så stor skillnad på hur man jobbar med <-värden
  - LB/Lower bound = värden under rapporteringsgräns anges som 0
  - Halva rapportgränsen används vid summaberäkning
  - UB/Upper bound = rapportgränsen används vid beräkning av summa
- Ju bättre analysteknik och större säkerhet vid lägre halter desto mer säger resultatet och ger oss bättre grund och möjlighet att för hålla oss till gränsvärden

Råvatten (Motala ström) Berggårdens vattenverk PFAS4

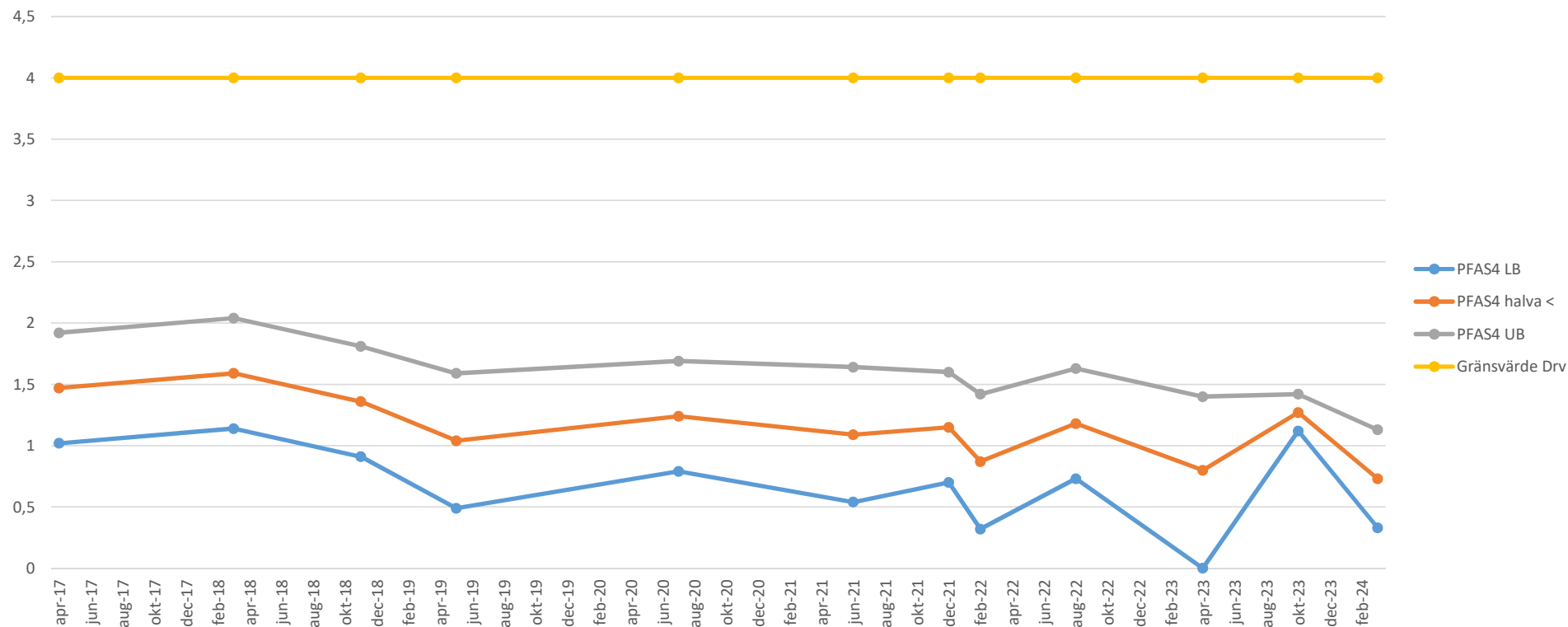

Dricksvatten från Berggårdens vattenverk PFAS4

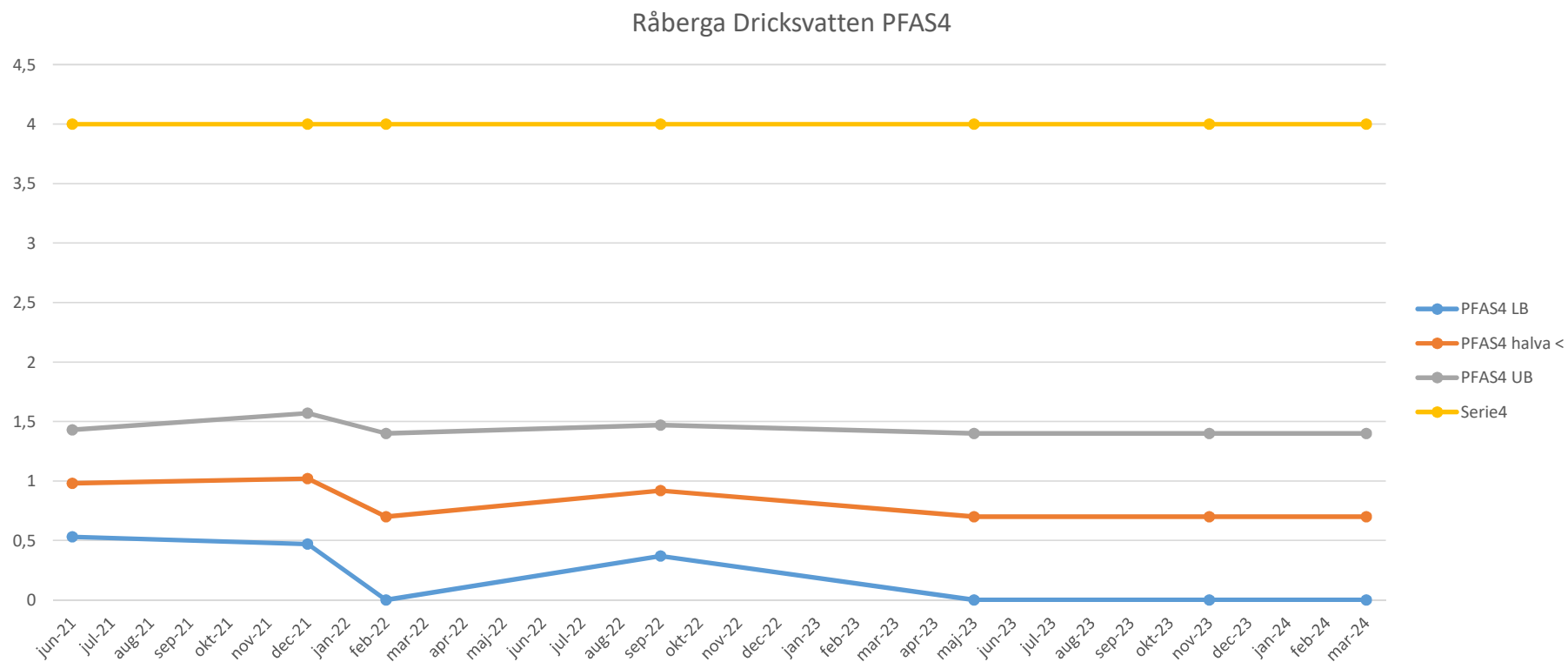

Råvatten (Stångån) Råbergas vattenverk PFAS4

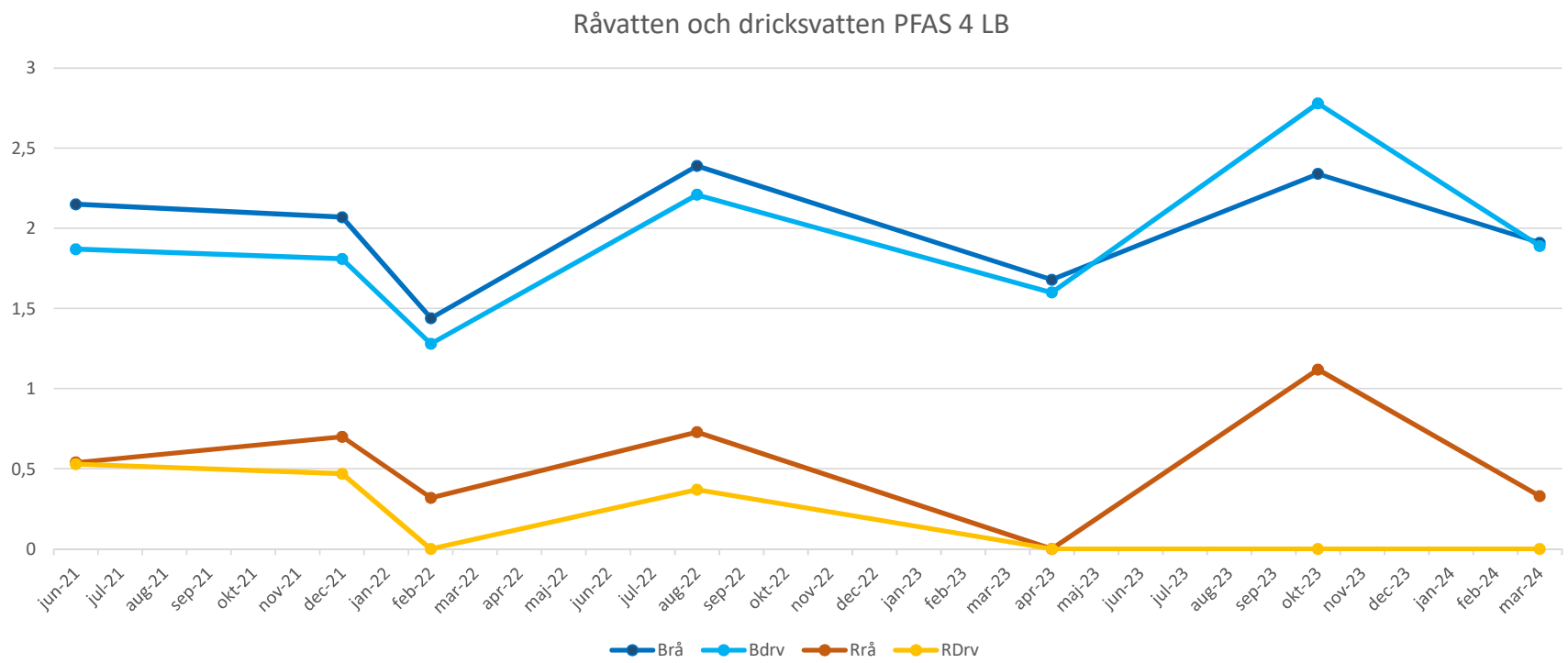
Råberga Råvatten PFAS4

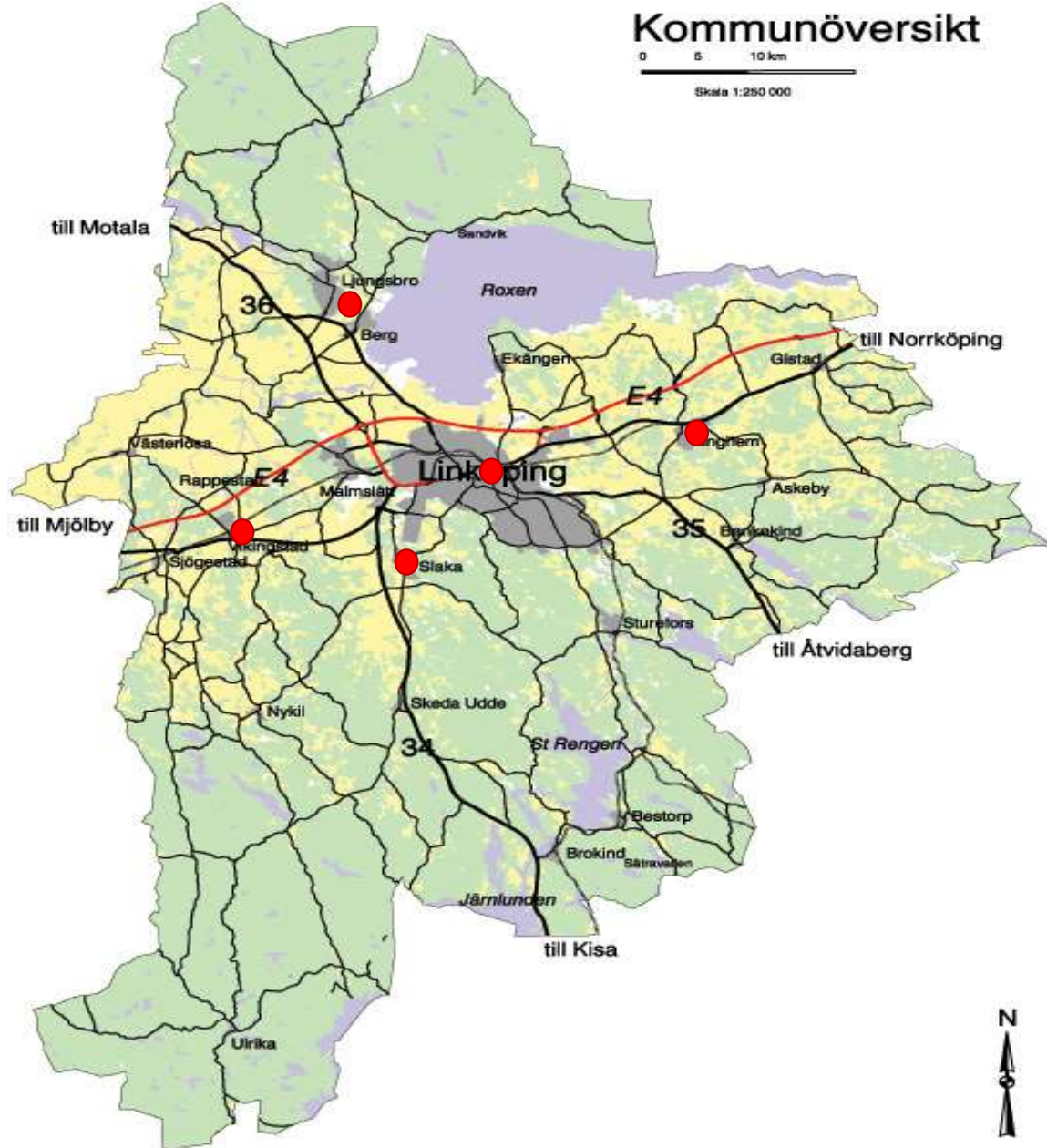
Dricksvatten från Råbergas vattenverk PFAS4

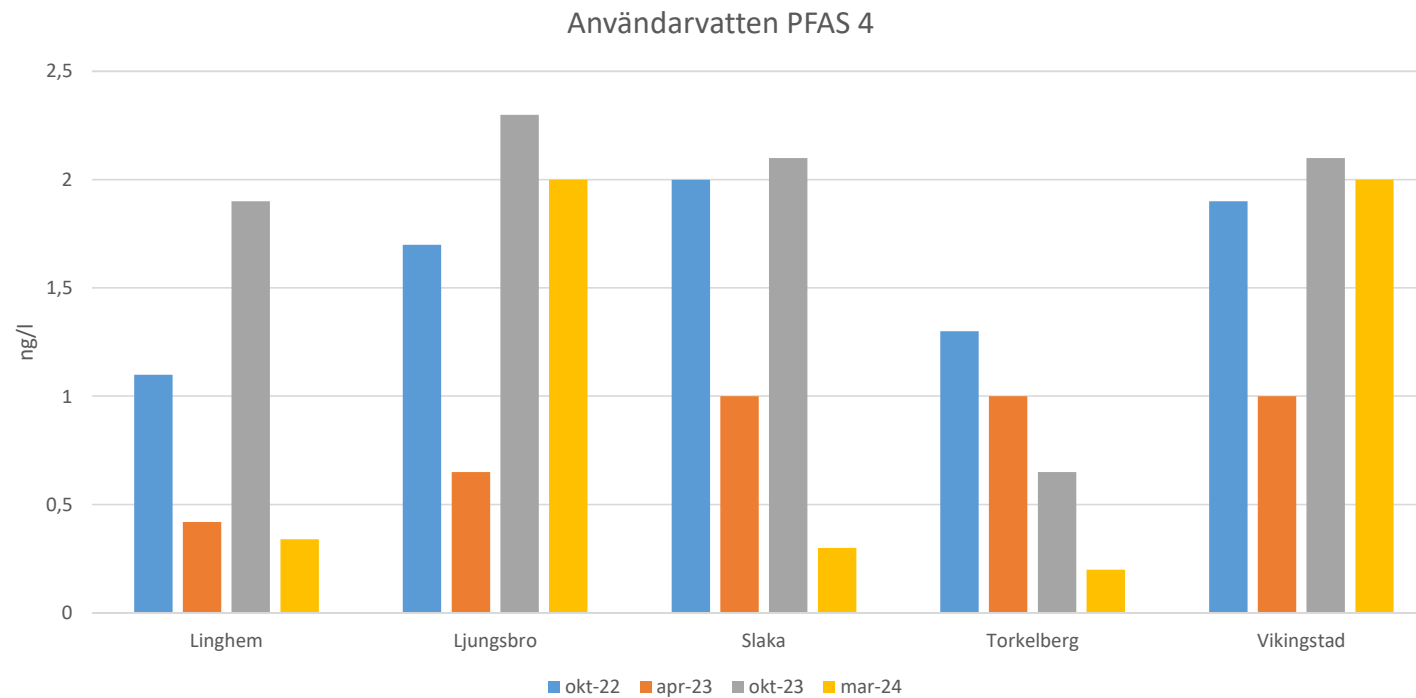
Reduktion Berggården och Råberga – PFAS 4 LB

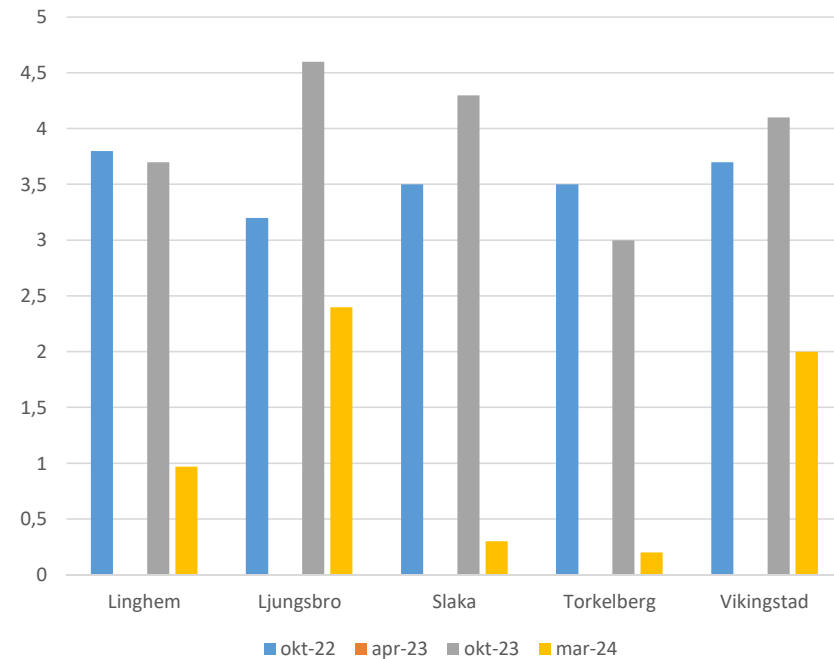
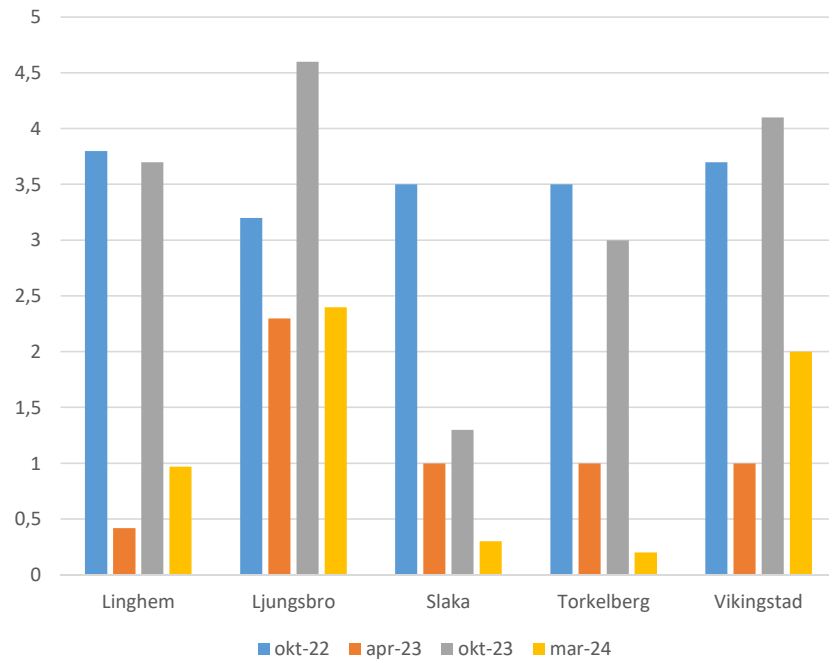
Användarvatten

Användarvatten – PFAS 4

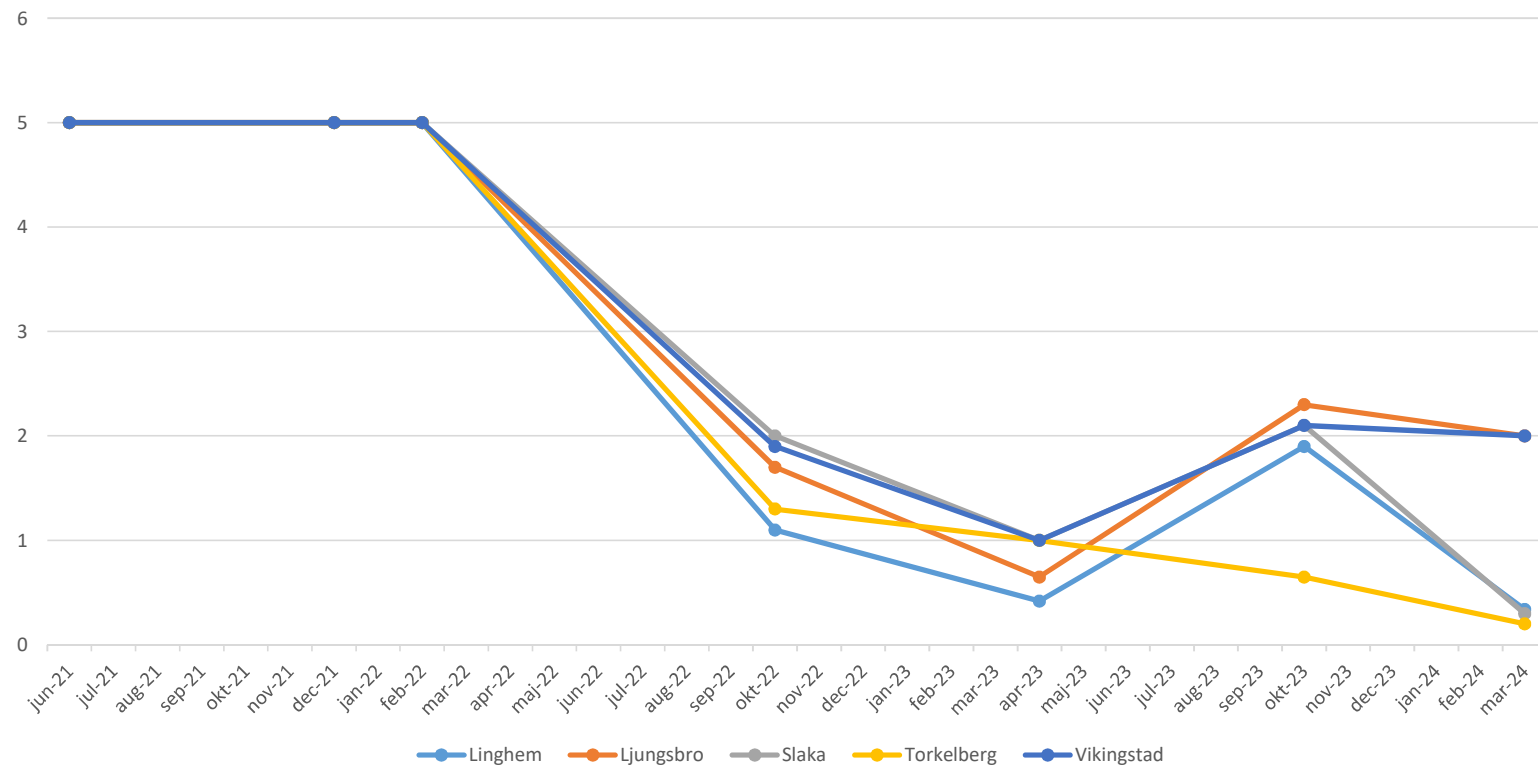

Användarvatten – PFAS 11 och 21

Användarvatten – PFAS 4

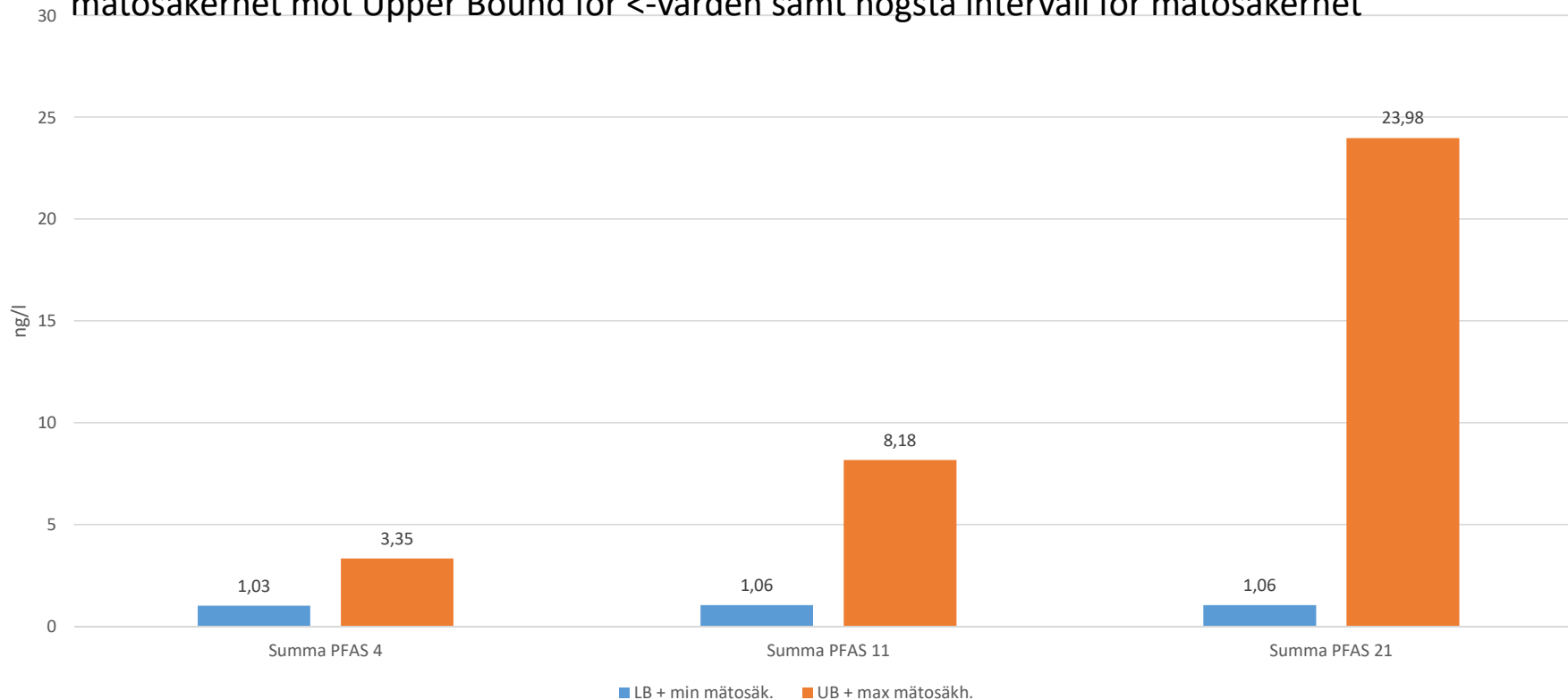
Vikten av lägre rapportgränser

Mätosäkerhetens betydelse

Berggårdens dricksvatten mars 2024: Lower Bound för <-värden samt lägsta intervall för mätosäkerhet mot Upper Bound för <-värden samt högsta intervall för mätosäkerhet

Sammanfattning

- I Linköping verkar det som om PFAS-läget i dricksvatten är under kontroll
- Rimliga men tydliga krav på metod, rapportgränser, mätosäkerhet och metod för summaberäkning
- Inom koncernen har vi förutom dricksvatten även avloppsrening, dagvatten, deponier, energiproduktion etc. Kraftigt ökat intresse för att mäta PFAS inom alla sektorer

Tack!

malin.magounakis@tekniskaverken.se

www.tekniskaverken.se

